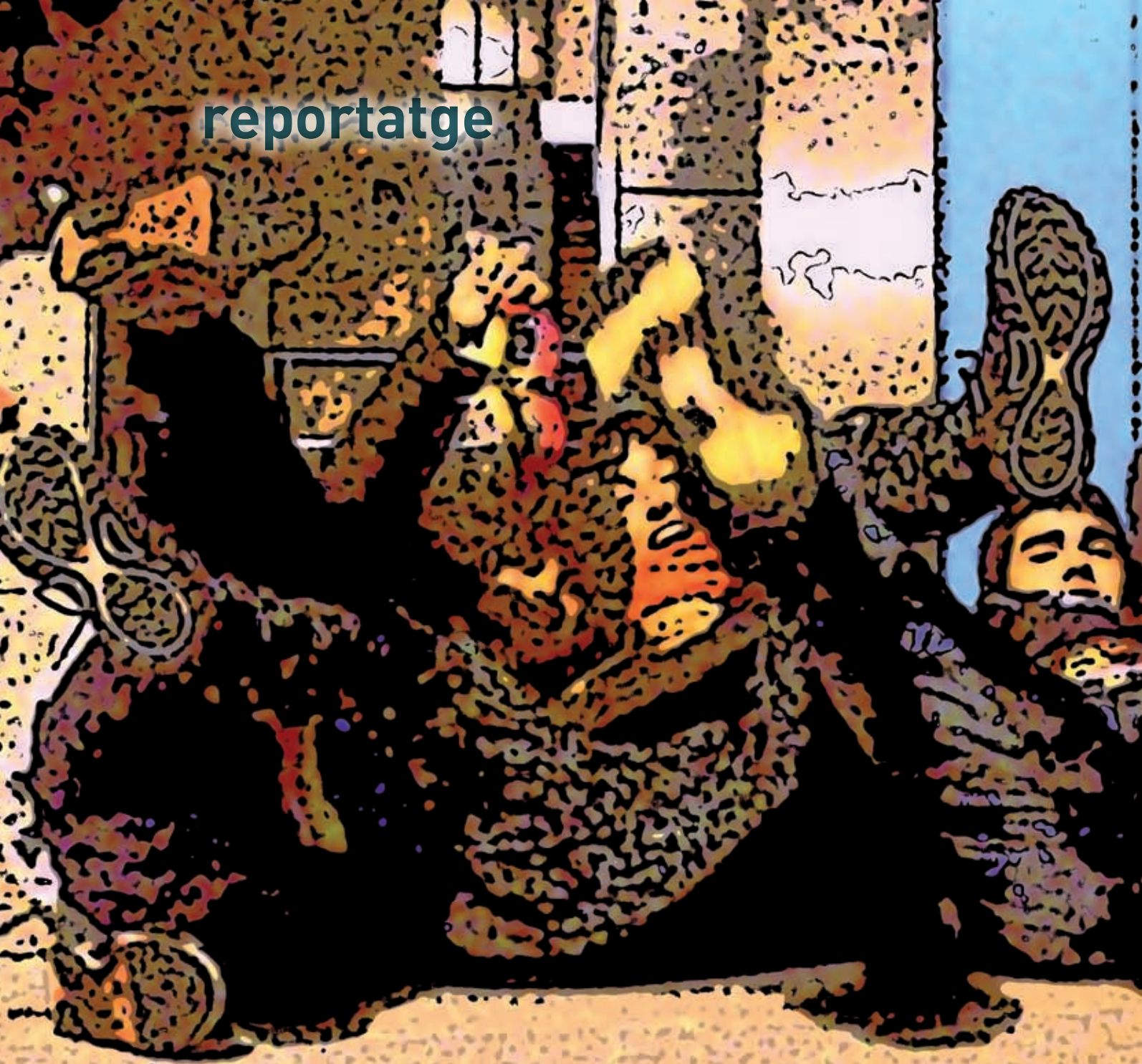
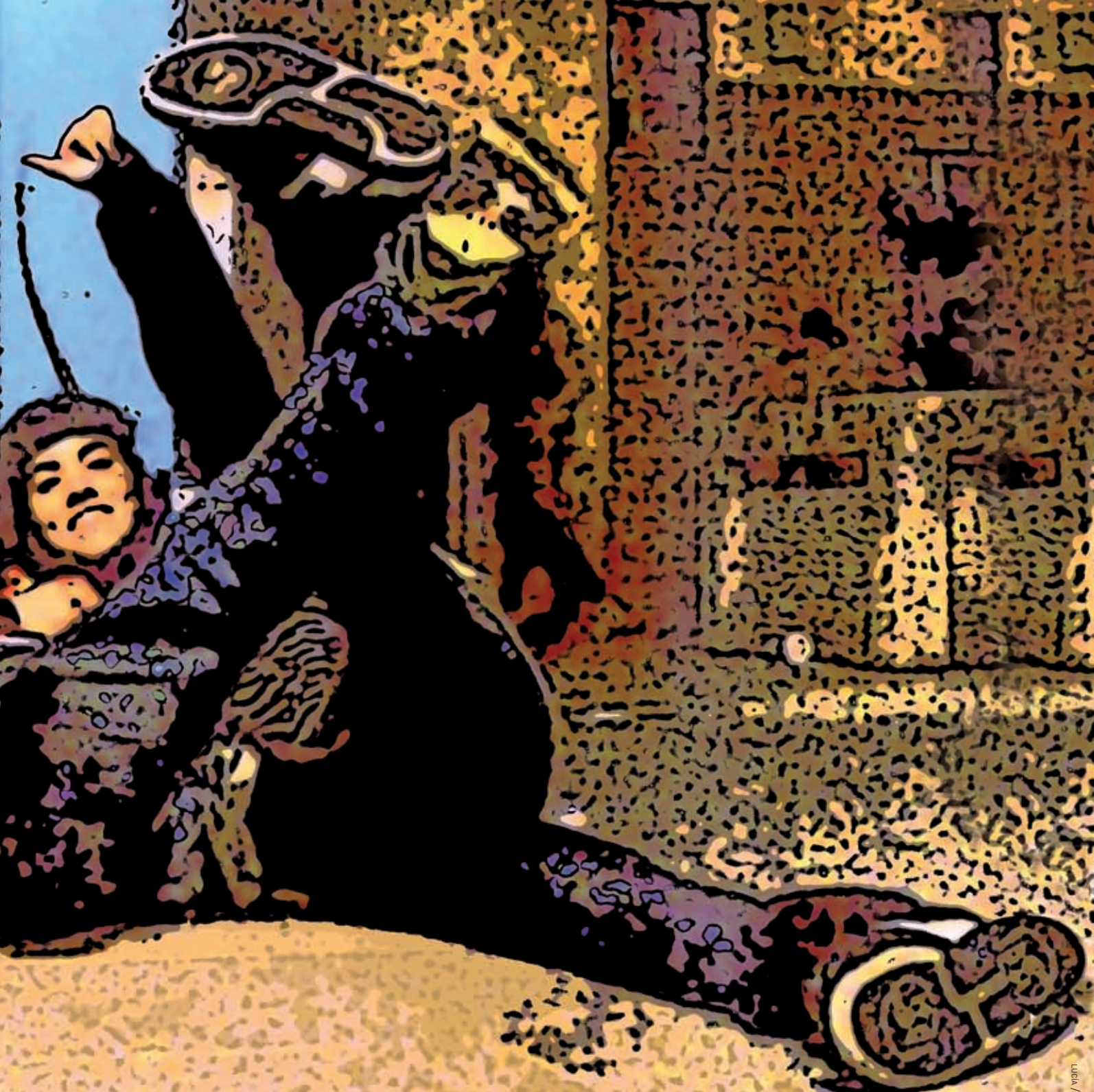

reportatge

Als joves se'ls exigeix una bona formació, però es troben amb un mercat estancat i una oferta laboral sovint precària o temporal. Això fa que depenguin econòmicament dels seus pares i no es puguin independitzar. S'han d'esforçar per tirar endavant, i cada cop n'hi ha més que marxen a l'estranger.

Amb l'esclat de la crisi econòmica, els joves del nostre país han vist frustrades les seves expectatives de futur. Però, amb empenta, lluiten per aconseguir un bon demà

La generació perduda

MAR CAMPS > TEXT

MARIONA ESCRIU > FOTOS

ve tv / rnsis / ydte / vjortn

>> Edifici Les Àligues, seu de la Universitat de Girona, a la plaça Sant Domènec.

Als joves nascuts entre els anys vuitanta i noranta se'ls coneixia amb el nom de «generació Y». A diferència dels seus pares, havien crescut en una època d'oportunitats laborals i d'abundància econòmica. Amb l'inici de la crisi, el 2008, les expectatives s'han estrocat per a molts d'ells, que tenen dificultats per trobar una feina digna i per emancipar-se. El 2012 l'Organització Internacional del Treball (OIT) ja va referir-se als joves espanyols i grecs com la «generació perduda», la qual no té res a veure amb la dels joves escriptors nord-americans instal·lats a París als anys vint del segle xx i que Gertrude Stein va batejar amb aquesta expressió.

Per aconseguir treball, els joves han de tenir un bon currículum, però no els resulta fàcil. El 2012, en plena recessió econòmica, amb el Reial Decret Llei 14/2012 van augmentar un 66 % les taxes de les matrícules universitàries i el preu per curs es va incrementar entre 607 i 949 euros. Segons l'estudi «El cost d'estudiar a Europa», de

l'Observatori del Sistema Universitari (OSU), que compara els preus públics universitaris de 38 regions de 32 estats d'Europa, Espanya és el sisè estat on estudiar un grau és més car. Els preus de màster encara són més desorbitats: a Catalunya costen un 44 % més que un curs de grau, i el preu mínim és de 2.500 euros. Per compensar els costos de la matrícula no hi ha un bon sistema de beques o préstecs, ni subsidis o una reducció d'imposts per a les famílies amb fills a la universitat, com a la majoria de països europeus. Tot i així, hi ha més demanda que mai per cursar màsters. La implantació del grau amb el Pla Bolonya, que sovint reclama un màster com a complement, i l'alt percentatge de joves aturats ha fet que

Amb l'inici de la crisi, el 2008, les expectatives s'han estrocat per a molts joves, que tenen dificultats per trobar una feina digna i per emancipar-se

molts continuïn estudiant per fer pràctiques i introduir-se en el món laboral.

Un cop finalitzats els estudis, hi ha qui no veu recompensat el seu esforç, perquè una bona formació no és suficient per trobar feina. Abans de la crisi, es parlava dels «mileuristes», joves amb formació superior i sous baixos, rondant els mil euros. Avui, amb la destrucció de llocs de treball, aquest terme ha caigut en desús i molts graduats ni aconseguixen feina o en tenen de precàries o temporals. Les dades de l'Observatori d'Empresa i Ocupació constaten que el 2013, a Catalunya, nou de cada deu contractes a persones de menys de 29 anys van ser temporals. Només un 0,32 % tenien una durada de més d'un any, mentre que el 40 % eren d'un mes o menys.

Per altra banda, enfront d'aquesta incertesa laboral, des del 2013 s'ha disparat el nombre d'autònoms. Hi ha contribuït la tarifa plana de cotització a la Seguretat Social implantada pel Govern espanyol el 2013, que ofereix descomptes en la quota durant trenta mesos als menors de 30 anys. Com in-

>> **Pau Juscafresca.**

>> **Alba Clè.**

forma el Ministeri d'Ocupació, a Catalunya se n'han beneficiat 16.286 joves.

A més, la inestabilitat econòmica i laboral dificulta la seva emancipació, encara que a l'Estat espanyol, com assenyala l'Observatori de Drets Econòmics Socials i Culturals (DESC), hi ha un 13,7 % d'habitats buits, i 448.356 a Catalunya, que no serveixen per cobrir les necessitats més bàsiques de la població. El nou pla per al dret a l'habitatge, impulsat pel conseller Santi Vila el 2014, no inclou mesures per a aquest col·lectiu.

Aquesta situació descoratja la joventut i alguns opten per marxar. Entre el 2009 i el 2014 han augmentat un 55,65 % els joves catalans entre 15 i 34 anys que han emigrat, segons les dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, recollides pel col·lectiu juvenil de la UGT de Catalunya. A les comarques gironines, són 3.857 els que viuen lluny de casa, i des del 2009 n'ha crescut un 74,4 % el percentatge. Tot i les circumstàncies, des d'aquí o des de l'estranger, la majoria de joves busquen sortides i lluiten per tenir un bon futur.

Pau Juscafresca, sense bitllet de tornada

En Pau Juscafresca (Palamós, 1987) és llicenciat en hispàniques, té un màster en edició per la Universitat Autònoma de Barcelona i el Certificat d'Aptitud Pedagògica (CAP) per ser professor. Tenia dificultats per trobar feina, i l'abril de 2013 va decidir anar al sud d'Anglaterra a fer pràctiques com a ajudant de mestre en una escola. Acabades les pràctiques, tenia bitllet de tornada però es va quedar i va començar a treballar en el món de l'hostaleria. En Pau no se'n va anar per gust o per esperit aventurer sinó que, com diu, es va veure forçat a «exiliar-se». El cas d'en Pau no és aïllat, sinó, malauradament, comú. Arran d'aquesta situació, ha aparegut un nou moviment social anomenat la *marea granate*, el

Entre el 2009 i el 2014 han augmentat un 55,65 % els joves catalans entre 15 i 34 anys que han emigrat

color del passaport de l'Estat espanyol i, avui, també el color dels nous «exiliats». El camí que ha emprès no ha estat fàcil: ha hagut de treballar en males condicions laborals i amb els contractes de «zero hores» del Regne Unit, que no garanteixen ni un nombre d'hores setmanals ni ingressos fixos. Però el seu balanç és positiu: ha conegut un altre país, ha millorat l'anglès i pensa que amb un bon nivell de la llengua trobarà una feina adequada en l'àmbit que ha estudiat.

Alba Clè, compaginant estudi i feina

L'Alba Clè (Celrà, 1990) és el contrarexemple de jove *ni-ni*, que ni busca feina ni estudia. És graduada en logopèdia per la UAB i tècnica superior en audiologia protètica, i s'ha especialitzat en llengua de signes per la Fundació UdG. Actualment, estudia filologia catalana a la Universitat Oberta de Catalunya. A part de tenir la inquietud d'aprendre, sempre ha compaginat l'estudi amb la feina: ha fet cangurs, sessions com a

GLÒRIA CORNEJO

>> **Júlia Massot.**

logopeda, classes de repàs, de cambra i de monitora de casals d'estiu. Des de fa més d'un any, té una parada al mercat de vins i formatges que recorre cada cap de setmana municipis d'arreu de Catalunya. Gràcies al seu empeny, aquest setembre ha començat a treballar com a audioprotesista.

Júlia Massot, au-pair a Washington DC

Júlia Massot (Torroella de Montgrí, 1988) és llicenciada en periodisme per la UAB i té un màster en comunicació i estudis culturals per la UDG, i aquest és el segon any que treballa d'au-pair a Washington DC. Tot i que, des de fa anys, molts i, sobretot, moltes joves decideixen anar a l'estranger i treballar d'au-pair, arran de la crisi i la incertesa laboral cada vegada n'hi ha més que s'hi aventuren. De fet, aquesta situació va portar la Júlia a acceptar la proposta d'una família nord-americana, que ja coneixia, per cuidar els seus fills. Està satisfeta amb la decisió que va prendre, perquè ha millorat l'anglès i ha pogut conèixer gent i un altre país. Tot i així, té clar que tornarà perquè,

>> **Òscar Cerezo.**

entre altres motius, trobar feina als Estats Units sense un visat de treball és difícil. No és gaire optimista respecte al seu futur laboral i explica que, quan torni, buscarà feina amb empeny, tot esperant un cop de sort.

Òscar Cerezo, un futur lluny de casa

Òscar Cerezo (Celrà, 1991) és graduat en biotecnologia per la Universitat de Girona. L'últim any del grau va fer un Erasmus als Països Baixos. Acabada la carrera, l'Òscar tenia clar que havia de fer un màster perquè, com reitera, el mercat laboral l'exigeix i va escollir cursar un màster de dos anys en biotecnologia ambiental a la universitat holandesa on va estudiar. Segons diu, el preu d'un màster als Països Baixos és semblant al d'una universitat pública de Catalunya, i estudiar allà ofereix

L'Òscar no es preocupa pel demà perquè, des de l'estranger, veu més perspectives de futur. No té plans per tornar

un ventall de possibilitats, perquè està ben valorat acadèmicament i és més probable trobar-hi feina. No treballa, però els seus pares, com tants d'altres, s'esforcen per garantir-li una bona educació que li permeti prosperar. L'Òscar no es preocupa pel demà perquè, des de l'estranger, veu més perspectives de futur. No té plans per tornar. Només tornaria si se li oferís una feina d'acord amb la seva formació.

L'altra cara de la moneda

Malgrat la crisi i els problemes que afecten els joves, darrerament es parla dels joves «emprenedors», joves entusiastes que creen i duen a terme els seus projectes empresarials, sovint arriscats, i que se'n surten amb èxit. Aquest és el cas de Pau Garcia-Milà (Olesa de Montserrat, 1987), que als 17 anys va crear la seva primera empresa, EyeOS, adquirida per Telefónica el 2014, i n'ha cofundat dues més, en una trajectòria per la qual ha rebut diversos reconeixements. Per la seva banda, Íngrid Rahola i Glòria Salomó són l'exemple de joves emprenedores a les comarques gironines.

>> *Ingrid Rahola i Glòria Salomó.*

Íngrid Rahola i Glòria Salomó, emprenedores en temps de crisi

Íngrid Rahola (Girona, 1984), llicenciada en empresarials per la UdG, i Glòria Salomó (Girona, 1984), llicenciada en direcció i administració d'empreses per la UAB, el 2010 van obrir Llagurt, una botiga de iogurts gelats situada a la Rambla de Girona. Durant un curs d'estiu a Chicago, la Glòria es va sorprendre de l'èxit d'una cadena de iogurts gelats i va decidir, juntament amb l'Íngrid, crear el seu propi negoci a Girona. A diferència de totes les botigues de iogurts que s'han obert recentment a la ciutat, l'Íngrid i la Glòria utilitzen productes naturals, de qualitat i de quilòmetre zero. Potser per això, quatre anys després d'obrir la primera botiga, n'han obert 22 més i han estat guardonades amb diversos premis. Ara, a més a més, es dediquen a fer xerrades sobre empremtoria a escoles i instituts, i també ofereixen tutories personalitzades i ajuda gratuïta a joves i estudiants universitaris. Recentment, han publicat *El conte de les llagurteres*, en què parlen sobre l'educació en valors i empremtoria

per als més menuts. Assenyalen que la bona acollida de Llagurt es deu, en part, a la il·lusió i a l'esperit de sacrifici per tirar endavant el negoci. Segons les gironines, el pitjor fracàs no és equivocar-se, sinó no lluitar per allò que es desitja.

Sis anys després de l'inici de la crisi, l'economia a l'Estat espanyol continua en recessió. Des del govern no es resolen els problemes que afecten els joves, com són l'alt cost de les matrícules universitàries, la precarietat laboral i el difícil accés a l'habitatge. El període estudiantil s'ha allargat pel reclam d'una bona formació per accedir al món laboral, que actualment es troba estancat. Els pares sovint han de fer esforços per mantenir els seus fills, que depenen d'ells i no ho tenen fàcil per independitzar-se.

La bona acollida de Llagurt es deu, en part, a la il·lusió i a l'esperit de sacrifici per tirar endavant el negoci

Molta gent, per voluntat o forçada per la situació, ha marxat a l'estranger. Alguns hi han anat a buscar feina i altres s'han instal·lat en un altre país per fer d'au-pair o s'han arrelat en altres indrets mitjançant programes d'intercanvi com el d'Erasmus, impulsat per la Unió Europea. Però hi ha joves que es queden i que, amb perseverança i afany, se'n surten i guanyen petites victòries. I tot i no ser el més freqüent, algunes persones emprenen negocis amb èxit, com el cas de les fundadores de Llagurt.

La «generació perduda», com altres generacions anteriors que han viscut en temps difícils, s'ha d'espavilar per tirar endavant. Els joves no poden fer prediccions a llarg termini i els és difícil aconseguir estabilitat laboral i un lloc fix de residència. Es tracta del temps que Sygmund Bauman anomena «líquid», de constant inestabilitat i canvi. Per bé o per mal, han de ser flexibles i adaptar-se a diverses feines i circumstàncies, i estar ben oberts per conèixer altres llengües i cultures.

Mar Camps és llicenciada en humanitats.